

ΚΟΝΔΑΚ Ο ΣΒΑΔΒΙ У ΚΑΝΙ

(CΜΙΡΕΝΟΓΑ ΡΟΜΑΝΑ ΠΕCΜΑ)¹

Κοντάκιον εἰς τὸν ἐν Κανᾶ γάμον

(τὸ ἔπος Ῥωμανοῦ ταπεινοῦ)

1

Προοίμιον

Ὁ τὸ ὕδωρ εἰς οἶνον ὡς δυνατὸς
μεταποιήσας
τὴν ἐξ ἁμαρτημάτων
συνέχουσάν με θλίψιν
εἰς χαρᾶν μεταποίησαν διὰ τῆς
Θεοτόκου, Χριστέ ὁ Θεός,
ὁ τὰ πάντα ἐν σοφίᾳ ποιήσας.

Проимион

Ти, који као Моћан воду у вино
претвори;
муку грехова што ме море
у радост претвори –
Богородице ради;
Христе Боже,
Ти, који све у мудрости створи.

¹ Превод *Κονδακα* дајемо према критичком издању: José Grosdidier de Matons, *Romanos le Mélode: Hymnes*, Tome II, Sources Chrétiennes 110, Paris: Les Éditions du Cerf, 1965, 300–321.

α`

Τὴν παρθενίαν τιμήσας Θεὸς γαστήραν ᾤκησε παρθενικήν ·
τέχθεν δὲ ἐξ αὐτῆς ἀσπόρως,
τῆς ἀγνείας αὐτῆς τὰς σφραγίδας οὐκ ἔλυσεν ·
οὗτος τὴν Ἐκκλησίαν ἄμωμον καὶ παρθένον
ἑαυτῷ ἐμνηστεύσατο.
Ἡ Μήτηρ οὖν Χριστοῦ καὶ Παρθένος καὶ Νύμφη,
Παρθένος καὶ αὐτὸς · ἡ παστὰς δὲ ἁγία,
οὐρανὸν γὰρ νυμφῶνα εἰργάσατο.
Κἄν οὖν ἐτέχθη ἐκ παρθενικῆς καὶ παναγίας γαστροῦς,
Οὐ βδελύττεται ὁμως τὰς τῶν γάμων συζυγίας
ὁ τὰ πάντα ἐν σοφίᾳ ποιήσας.

β`

Ὅθεν ὁ ἄμοιρος γάμου θνήτου, ὁ μόνος ἅγιος καὶ φοβερός,
θαλάμῳ γαμικῷ ἐπέστη,
ὡς ὁ θεῖος ἡμᾶς Ἰωάννης ἐδίδαξεν
ὅτι ὁ ἀνυμφεύτους διδραμῶν ὠδίνας
ἐν τοῖς γάμοις ἐλήλυθεν,
ὁ ἐπὶ Χερουβὶμ ἐποχούμενος ᾧμοις,
ἐν κόλποις τοῦ Πατρὸς ἀχώριστος ὑπάρχων,
ἐν στιβάδι φθαρτῆ ἀνεκλίνετο ·
συνεσιτάθη τοῖς ἁμαρτωλοῖς ὁ ἁμαρτίαν μὴ γνούς,
ἵνα δείξη τὸν γάμον τίμιον τῇ παρουσίᾳ
ὁ τὰ πάντα ἐν σοφίᾳ ποιήσας.

γ`

Ἐνθεν εἰκότως λαβὼν ἀφορμὰς ὁ μέγας ἔγραψε Παῦλος βοῶν ὡς
τίμιός ἐστιν ὁ γάμος
καὶ τοῦ γάμου ἡ κοίτη ὑπάρχει ἀμίαντος ·
καὶ γὰρ διὰ τοῦ γάμου λάμπουσιν αἱ παρθένοι·
διὰ γάμου γὰρ τίκτονται.
Ἡ Θεοτόκος γὰρ καὶ Ἁγία Παρθένος
καὶ ἔμεινεν ἀγνή μετὰ τόκον παρθένος,
ἀλλὰ γάμος αὐτὴν ἀπεκύησεν,

1

Девичанство чествујући, утробу девичју Бог настани;
рођен из ње бесемено,
светост печата њезиних не разори;
Цркву неоскврњену и Девојку
Он себи заручи.
Јер Мати Христова, Девојка је и Невеста,
као што Девственик и Он је сам; и постеља брачна света је,
јер небо ложницом брачном Он учини.
Рођен од утробе девствене и свесвете,
свезу брачну не презире
Он, који све у мудрости створи.

2

Зато Онај што удела у смртној ложници нема, сам Свет и Страшан,
у одаји свадбеној присуствова;
као што нас божанствени Јован поучи (Јн. 2, 2),
да Он који неискусомужно рођење прође –
на свадбу дође;
који је на плећима Херувима ношен (Пс. 79, 1)
и у наручју Очеви нераздељиво обујмљен –
у ложници пропадивој пребиваше.
Са грешницима обедова Онај који греха не познаде
да пришаствијем својим брак часним покаже
Он, који све у мудрости створи.

3

Зато с правом велики Павле написа казујући
да брак је частан (Јевр.13, 4)
и да постеља брачна неоскврњена находи се,
јер из брака девственици исијавају;
из брака рађају се.
А Богородица и Света Дјева
и по рађању Девојка Чиста остаде;
но брак Њу роди,

ὡς καὶ τὸ πλῆθος τῶν διὰ Χριστὸν παρθενευσάντων ἀεὶ
διὰ γάμου ἐτέχθη, ὃν ἡγίασεν ἐκ μητρὸς
ὁ τὰ πάντα ἐν σοφίᾳ ποιήσας.

δ`

Πρόκειται νῦν καὶ τὸ θαῦμα εἰπεῖν ὃ πρῶτον ἐπραξεν ἐν τῇ Κανᾷ
ὁ πρῶην Αἰγυπτίους δείξεν
καὶ Ἑβραίοις αὐτοῖς τῶν θαυμάτων τὴν δύναμιν.
Τότε μὲν γὰρ εἰς αἷμα ἢ τῶν ὑδάτων φύσις
θαυμαστῶς μετεβάλλετο·
δεκάπληγον ὀργὴν Αἰγυπτίους ἐπῆξε,
τὴν θάλασσαν βάτην τοῖς Ἑβραίοις παρέσχεν,
ἦν ὡς χέρσον σπουδαίως διώδευσαν·
ἐν τῇ ἀνύδρῳ ὕδωρ χορηγεῖ ἀπὸ τῆς πέτρας αὐτοῖς·
ἐν τοῖς γάμοις δὲ ἄρτι φύσιν πάλιν μεταβάλλει
ὁ τὰ πάντα ἐν σοφίᾳ ποιήσας.

ε`

Ὅτε τοῖς γάμοις παρῆν ὁ Χριστός, καὶ εὐωχεῖτο ἀνθρώπων πληθὺς,
ἐπέλειψεν αὐτοῖς ὁ οἶνος,
καὶ εἰς λύπην αὐτοῖς ἢ χαρὰ μετεβάλετο·
ἤχθετο ὁ νυμφίος, καὶ οἱ οἰνοχοοῦντες
ἐψιθύριζον ἄπαστα,
καὶ μία ἦν αὐτοῖς τραγωδία πενίας,
καὶ θόρυβος παρῆν οὐ μικρὸς τῷ θαλάμῳ·
ὃν καὶ γνοῦσα Μαρία ἢ πάναγνος
ἦλθεν εὐθύς καὶ λέγει τῷ Υἱῷ· “Οἶνος οὐκ ἔχουσιν·
ἀλλὰ, δέομαι, τέκνον, δείξον ὅτι πάντα δύνη,
ὁ τὰ πάντα ἐν σοφίᾳ ποιήσας.”

као и многе, што Христа ради вавек девствују и који
из брака рођени су; из утробе их материнске освети
Он, који све у мудрости створи.

4

Предстоји сада чудо прво што у Кани учини
Онај који пређе Египћанима и Јудејима
силу чудеса својих показа.
Тада природу вода
у крв чудесно преобраћаше (Изл. 7, 15–20);
са десет рана љутих Египћане казни;
Јудејима море проходним учини (Изл. 14, 15–22),
преко којег као по копну хитро пређоше;
у пустињи безводној воду им из камена изводи;
сада на свадби опет природу преобраћа
Он, који све у мудрости створи.

5

Када на свадби Христос би и мноштво народа благоваше (Јн. 2, 1–2),
вина понестаде им
и радост њихова у тугу претвори се;
женик узнемираваше се, а пехарници
непрестанце сашаптаваху се,
јер једнака бејаше им оскудице жалост,
и пометеност не мала у одаји настаде;
ово виде, Марија Пречиста
намах Сину приђе и збори: „Вина немају (Јн. 2, 3),
па молим Те, Чедо, покажи да можеш све,
Ти, који све у мудрости створи.“

ς`

Σε δυσωποῦμεν, Πάρθενε σεμνή, ἐκ ποίων ἔγνωσ θαυμάτων αὐτοῦ·
ὡς δύναται ὁ Υἱός σου,
σταφυλὴν μὴ τρυγήσας τὸν οἶνον χαρίζεσθαι,
οὕτω θαυματουργήσας πρώην, ὡς Ἰωάννης
ὁ θεσπέσιος ἔγραψεν;
Ἐκδίδαξον ἡμᾶς πῶς μὴ θεασαμένη,
πῶς θαύματος αὐτοῦ μὴ λαβοῦσα τὴν πεῖραν,
προσκαλεῖσαι αὐτὸν πρὸς τὰ θαύματα·
οὐ γὰρ ἀπλή ἡ αἴτησις νυνὶ ἔστιν ἐν τούτῳ ἡμῖν,
ὅτι πῶς τῷ Υἱῷ σου· “Δὸς αὐτοῖς, ἐβόας, οἶνον,
ὅ τὰ πάντα ἐν σοφίᾳ ποιήσας.”

ζ`

Ῥήματα μάθωμεν ἅ πρὸς ἡμᾶς ἡ Μήτηρ λέγει τοῦ πάντων Θεοῦ·
“Ακούσατε, φήσιν, ὦ φίλοι,
συνειπίθητε πάντες καὶ γνῶτε μυστήρια.
Εἶδον τὸν Υἱόν μου ἤδη θαυματουργοῦντα
καὶ πρὸ τούτου τοῦ θαύματος·
οὐδέπω ἦν αὐτοῦ μαθητῆς Ἰωάννης·
οὐδέπω γὰρ οὐκ ἦν τῷ Χριστῷ μαθητεύσας,
ὅτε ταῦτα ἐποίει τὰ θαύματα·
πρώτην αὐτοῦ θαυμάτων ἀπαρχὴν ταύτην τεθέαται
ἐν Κανᾷ γεναμένην, ὡσπερ οἶδεν ὁ Υἱός μου,
ὅ τὰ πάντα ἐν σοφίᾳ ποιήσας.

η`

Ὅστε ἐπεὶπερ ἐκεῖνα οὐδεὶς ἀνθρώπων ἔχει εἰς πίστιν σαφῶς,
ταῖς βίβλοις μὴ ἐγγεγραμμένα,
αἷς αὐτοῦ οἱ αὐτόπται τῆς χάριτος ἔγραψαν,
ταῦτα μὲν παραλείψω· ἄψομαι δὲ μειζόνων
ὧνπερ ἔχω τὴν εἶδησιν.
Ἐπίσταμαι ἐγὼ ὅτι ἄνδρα οὐκ ἔγνων,
καὶ ἔτεκον υἱὸν ὑπὲρ φύσιν καὶ λόγον,

6

Тебе питамо, Дјево Чиста, после чудеса којих Ти знаде
да може Син Твој
грожђе не убирати, а вино даривати,
јер пре овога чуда не сатвори, као што Јован
богонадахнути написа? (Јн. 2, 11)
Научи нас како нити видећ,
нити чудо Његово искусив,
на чудеса позиваш Га?
Јер за нас сада питање просто није
то што Сину Твоме каза: „Дај им вина,
Ти, који све у мудрости створи.“

7

Расудимо речи које казује нам Мати Бога света васцелога:
„Слушајте“, рече, „о пријатељи,
просудите и разумите тајну.
Видех Сина мога како чудотвори
и пре чуда овога;
Јован још не бејаше ученик Његов;
још увек не бејаше са Христом учећи се
када (*Христос*) та чудеса твораше;
првина ово је видљива (јавна) чудеса Његових
у Кани настала, као што зна Син мој
који све у мудрости створи.

8

Зато што нико од људи не верује јасно
у оно што у књигама написано није,
што очевици доброчинства Његових не написаше,
то оставићу; већега дотаћи ћу се
о којему знање имам.
Ја знам да мужа не познах
и Сина родих натприродно и надумно

καὶ ὡς ἤμην παρθένος μεμένηκα·
τούτου τοῦ τόκου μείζον οὖν ζητεῖς θαῦμα, ὦ ἄνθρωπε;
Γαβριήλ μοι ἐπέστη λέγων πῶς γεννᾶται οὗτος
ὁ τὰ πάντα ἐν σοφίᾳ ποιήσας.

θ`

Μετὰ τὴν σύλληψιν εἶδον ἐγὼ τὴν Ἐλισάβετ καλοῦσαν με Μητέρα
τοῦ Θεοῦ πρὸ τόκου·
Συμεῶν δὲ ἐμὲ μετὰ τόκον ἀνύμνησεν,
Ἄννα με ἀνευφήμει· μάγοι δὲ ἐκ Περσίδος
πρὸς τὴν φάτνην ἐξέδραμον,
οὐράνιος ἀστὴρ προμηνύων τὸν τόκον·
ἐκήρυττον χαρὰν μετ' ἀγγέλων ποιμένες,
καὶ κτίσις σὺν τούτοις ἠγάλλετο·
τί τῶν θαυμάτων τούτων ἐκζητεῖν μείζον δυνήσομαι,
καὶ ἐντεῦθεν πιστεύω ὅτι ἐστὶν ὁ Υἱὸς μου
ὁ τὰ πάντα ἐν σοφίᾳ ποιήσας.

ι`

Ἀλλ' ὁ Χριστὸς τὴν Μητέρα ἰδὼν· “Παράσχου, λέγουσαν, χάριν ἐμοὶ,”
καὶ εἶπεν πρὸς αὐτὴν εὐθέως·
“Τί ἐμοὶ καὶ σοί, γύναι; Οὐχ ἦκει ἡ ὥρα μου.”
Τούτων τίνες τὸν λόγον πρόφασιν ἀσεβείας
ἐαυτοῖς κατεσκεύασαν,
οἱ λέγοντες Χριστὸν ὑποκειῖσθαι ἀνάγκαις,
οἱ φάσκοντες αὐτὸν καὶ ταῖς ὥραις δουλεύειν,
οὐ νοοῦντες τοῦ λόγου τὴν ἔννοιαν·
ἀλλ' ἐνεφράγη στόμα ἀσεβῶν τῶν μελετῶντων κακά,
ἐπειδὴ παραχρησάμενος καὶ το θαῦμα διεξῆλθεν
ὁ τὰ πάντα ἐν σοφίᾳ ποιήσας.

и да, ко што и бејаш, Девојка остала сам.
Од рађања овога, веће чудо тражиш ли, о човече?
Гаврил дође ми зборећи како родиће се Он
Који све у мудрости створи.

9

Након Зачећа Јелисавету видех која назва ме Мајком
Божијом пре Рођења (Лк. 1, 42–43),
а по Рођењу, Симеон опева ме;
Ана прослављаше ме; мудраци из Персије
до јасала дохитрише
звездом небесном Рођење предсказујући (Мт. 2, 1–11);
с ангелима пастири радост возглашаваху (Лк. 2, 8–20)
и творевина (*сва*) са њима радоваше се;
Како ћу моћи, од чуда ових, веће чудо искати?
Стога верујем да је Син мој
Онај који све у мудрости створи“.

10

А Христос, видећ Матер која Му збори: „Учини ми милост ову“,
одмах рече Јој:
„Шта хоћеш од мене, жено? Још није дошао час мој“ (Јн. 2, 4).
Речи ове узроци су хуле безбожне
онима што је себи самима упутише;
који говоре да је Христос законима неумитним подложен,
који тврде да времену робује,
а смисао речи не разумеју;
но уста безбожника, зала трудбеника, затвори (Пс. 62, 11),
јер намах чудо саврши
Он, који све у мудрости створи.

ια`

“Νῦν ἀποκρίθητι, τέκνον,” φησὶν ἡ Πάναγνος Μήτηρ τοῦ Ἰησοῦ·
“ὁ μέτροις χαλινῶν τὰς ὥρας,
πῶς τὰς ὥρας ἐκδέχεις, Υἱέ μου καὶ Κύριε;
Πῶς δὲ καιρὸν προσμένεις, σὺ ὁ νομοθετήσας
τοῖς καιροῖς διαστήματα,
ὁ Κτίστης ὁρατῶν ὁμοῦ καὶ ἀοράτων,
ἡμέρα καὶ νυκτὶ ὁ ἀλύτους βραβεύσας
ὡς δυνάστης τροπᾶς, ὡς ἠθέλησας;
Κύκλοις εὐτάκτοις τοὺς ἐνιαυτοὺς σὺ περιέγραψας·
πῶς καιρὸν ἀναμένεις πρὸς τὸ θαῦμα ὁ αἰτῶ σε,
ὁ τὰ πάντα ἐν σοφίᾳ ποιήσας.

ιβ`

“Οἶδα πρὶν μάθης, Παρθένε σεμνή, ὡς οἶνος ἔλειψε τούτους νυνί,”
ὁ Ἄφραστος καὶ Ἐλεήμων
τῇ πανσέμνῳ Μητρὶ παρευθὺς ἀπεκρίνατο.
“Οἶδα σου τῆς καρδίας πάσας τὰς ἐνθυμήσεις
ἅς ἐν τούτῳ ἐκίνησας·
καὶ γὰρ ἐν ἑαυτῇ ἐλογίσω τοιαῦτα·
ἡ χρεῖα νῦν καλεῖ τὸν Υἱόν μου πρὸς θαῦμα,
καὶ προφάσει ὥρῶν ἀναβάλλεται.
Μήτηρ ἀγνή, τὸν τῆς ἀναβολῆς νῦν ἐκδιδάχθητι νοῦν·
ὅταν τοῦτον γὰρ μαθῆς, δώσω σοὶ τὴν χάριν πάντως,
ὁ τὰ πάντα ἐν σοφίᾳ ποιήσας.

ιγ`

“Υψωσὸν σου πρὸς τοὺς λόγους τὸν νοῦν καὶ γνῶθι, Ἄφορε, ἄπερ
ἐρῶ· ἡνίκα γὰρ ἐκ τῶν μὴ ὄντων
οὐρανὸν τε καὶ γῆν καὶ τὰ πάντα παρήγαγον,
ὅλα τὰ παραχθέντα τότε διακοσμήσαι
παρχρῆμα ἐξίσχυον·
ἀλλ` εὐτακτὸν τινα συνεισήγαγον τάξιν·

11

„Сад одговори, Чедо,“ рече Мати Пречиста Исусу;
„Ти, који дужину часова одређујеш,
како чекати можеш час, Сине мој и Господе?
Како време чекаш, Ти који законе постави
за токове времена;
Ти, који си Творац видљивога, исто као и невидљивога?
Као господар, досуди ноћи и дана
смену неразрешиву како Ти усхтеде,
кружењима складним године омеђио си;
па како време чекаш за чудо које молим,
Ти, који све у мудрости створи?“

12

„Да вина нестаде им, знао сам и пре него што спазила си, Дјево Чиста“,
Несазнатљиви и Милостиви
одмах одговори Пресветој Мајци.
„Знам све помисли срца Твојега
које због овога покрену,
јер ево шта у себи помисли:
„Потребитост сада на чудо призива Сина мога
и под изговором часа (Он) одлаже“.
„Мати Света, смисао одгађања научи сад;
а када схватиш, у свему учинићу Ти милост
Ја, који све у мудрости створих.

13

Воздвигни к речима (Мојим) ум и знади, Чиста, шта
зборим: када када небо и земљу и сву твар
из небића изведох,
творевину сву у тај час
уредити могах;
но добро устројен уведох ред,

συνέστη γὰρ ἐν ἕξ τὰ κτισθέντα ἡμέραις,
οὐκ ἐπέπερ οὐ δυνατὸς πέφυκα,
ἀλλ' ἰν' ἀγγέλων βλέπων ὁ χορὸς ἅ κατὰ μέρος ποιῶ
ἐκθειάζεται ἄδων, ὑμνῶν · Δόξα σοι, δυνάστα,
ὁ τὰ πάντα ἐν σοφίᾳ ποιήσας.

ιδ'

Ταῦτα σαφῶς ἐνωτίζου, Σέμνη, ὡς ἠδυνάμην ἐτέρα ὁδῶ λυτρώσασθαι
τοὺς πεπτωκότους
καὶ μὴ δούλου, πτωχοῦ τὴν μορφήν καταδέξασθαι ·
ὅμως δὲ ἠνεσχόμην πρῶτον μὲν συλληφθῆναι
καὶ τεχθῆναι ὡς ἄνθρωπος
καὶ γάλακτος λαβεῖν ἐκ μαζῶν σου, Παρθένε,
καὶ πάντα δ' ἐν ἐμοὶ κατὰ τάξιν προέβη
παρ' ἐμοὶ γὰρ οὐδὲν ἐστὶν ἄτακτον.
Οὕτως καὶ νῦν τὸ θαῦμα βούλομαι τάξει εὐτάκτῳ ποιεῖν,
ὃ εὐδόκησα πράττειν πρὸς ἀνθρώπων σωτηρίαν,
ὁ τὰ πάντα ἐν σοφίᾳ ποιήσας.

ιε'

Ἄπαντα σύνες ἅ λέγω, Σέμνη · νυνὶ γὰρ ἠθελον πρῶτον ἐγὼ
κηρῦξαι τοῖς Ἰσραηλίτοις
καὶ διδάξαι αὐτοὺς τὴν ἐλπίδα τῆς πίστεως
ἵνα πρὸ τῶν θαυμάτων οὗτοι ἐκδιδαχθῶσιν
ὅτι τίς με ἀπέστειλε,
καὶ γνῶσιν ἀσφαλῶς τοῦ Πατρὸς μου τὴν δόξαν
καὶ τούτου τὴν βουλήν, ὅτι βούλεται πάντως
σὺν αὐτῷ με ἐκ πάντων δοξάζεσθαι ·
ἃ ὁ γεννήσας γὰρ ἐμὲ ποιεῖ, ταῦτα ποιῶ καὶ ἐγώ,
ὁμοούσιος τούτου καὶ τοῦ πνεύματος ὑπάρχων,
ὁ τὰ πάντα ἐν σοφίᾳ ποιήσας.

те у дана шест саздано здање беше,
не зато што снаге нисам имао,
већ што ангела хор, гледав све што заредом стварам,
Божанство (Моје) прослављаше, појући: 'Слава Теби, Владико,
који све у мудрости створи'.

14

Ово почуј јасно, Света: могах и путем
другим искупити падше
и не узети на се ропско подобје кукавно;
но ипак одлучих оваплотити се
и родити се као човек
и млеко узимати из груди Твојих, Дјево;
јер од Мене по реду све происходи
и Мноме ништа неуређено не бива.
Тако и сада, у реду добро устројеном желим чудо творити
које на спасење људи благоизволах чинити
Ја, који све у мудрости створих.

15

Све што зборим схвати добро, Чиста;
а сада објавити хтедох Израиљанима
и поузданости вере научити их,
да пре чудеса поуче се
Ко посла ме
и виде поуздано Оца мојега славу
и вољу Његову, јер (Ошаци) посве жели
са Њиме и Мене у свему прославити.
Што твори Онај који Ме роди – то и Ја творим,
јер Једносуштан сам Њему и Духу (Светом)
Ја, који све у мудрости створих.

ις`

Πάντα γὰρ ταῦτα εἰ ἔγνωσαν αὐτοὶ ἡνίκα θαύματα εἶδον φρικτά
ἐγίνωσκον ὅτι ὑπάρχω
πρὸ αἰώνων Θεός, καὶ γεγένημαι ἄνθρωπος·
νῦν δὲ παρὰ τὴν τάξιν, πρὸ τῆς διδασκαλίας,
ἐπεζήτησας θαύματα,
καὶ διὰ τοῦτό σοι μικρὸν ἀνεβαλλόμεν,
καὶ τοῦ θαυματουργεῖν ἐπεζήτηουν τὴν ὥραν
διὰ ταύτην καὶ μόνην τὴν πρόφασιν·
ἀλλ' ὅτι χρή τιμᾶσθαι τοὺς γονεῖς παρὰ τῶν τέκνων αὐτῶν,
θεραπεύσω σε, Μήτηρ· δύναμαι γὰρ πάντα πράττειν,
ὅ τὰ πάντα ἐν σοφίᾳ ποιήσας.

ις`

Εἰπέ οὖν τάχος τοῖς ἐν τῇ οἰκίᾳ ἵν' ὑπουργήσωσι τοῖς παρ' ἐμοῦ,
καὶ ἔσονται μετὰ ταῦτα,
ἑαυτοῖς καὶ ἄλλοις τοῦ θαύματος μάρτυρες·
Πέτρον γὰρ ὑπουργήσαι, ἀλλ' οὐδὲ Ἰωάννην,
οὐκ Ἀνδρέαν νῦν βούλομαι,
οὐκ ἄλλον οὐδένα τῶν ἐμῶν ἀποστόλων,
ἵνα μὴ γεννηθῇ δι' αὐτῶν τοῖς ἀνθρώποις
ὑποψία ἐντεῦθεν φαυλότητος,
ἀλλὰ αὐτοὺς νῦν θέλω ὑπουργεῖν τοὺς ὑπηρέτας ἐμοί,
ἵν' αὐτοὶ μαρτυροῦσιν ὅτι πάντα ἐξισχύω,
ὅ τὰ πάντα ἐν σοφίᾳ ποιήσας.

ιη`

Ἰῆσασα τούτοις ἡ Μήτηρ Χριστοῦ τοῖς ὑπηρέταις τοῦ γάμου εὐθὺς
ἐφθέγγετο σύν προθυμίᾳ·
“Ἄπερ λέγει ὑμῖν ὁ Υἱός μου ποιήσατε.”
Τότε δὲ ἐξ ὑδρίαι, ὡς ἡ Γραφή διδάσκει,
ἐν τῷ οἴκῳ ἀπέκειντο·
τοῖς ὑπηρέταις οὖν ὁ Χριστός ἐπιτάττει·
“Γεμίσατε, λέγων, τὰς ὑδρίας ὕδατος.”

16

Ако сазнали би све ово након што чудеса страшна виде,
разумели би да сам
Превечни Бог и да постао сам човек;
али сада, наспрот поретку, пре поуке,
Ти чудо заиска -
и тога ради, за мало Ти одгађам,
и час чудотворења исках
једино ради разлога тога;
но, како треба да родитељи од деце своје поштовани буду,
услишавам Те, Мати; јер све могу чинити
Ја, који све у мудрости створих.

17

Реци брзо овима у кући да ми прислуже,
а затим биће
себи самима и другима сведоци чуда.
Петар да не служи, нити Јован,
ни Андреја сада не желим,
нити икога другог од апостола мојих,
да због њих, из тога, међу људима не роди се
сумња преваре;
већ сада желим да слуге ми прислужују,
да сами посведоче како све могу Ја,
који све у мудрости створих“.

18

Пред (*речима*) овим уступајући, Мати Христова служитељима свадбеним намах
с одлучношћу рече:

„Све што каже вам Син мој – чините“ (Јн. 2, 5)
А тамо, како Писмо поучава, шест судова (Јн. 2, 6)
у кући бејаше;
и нареди Христос слугама:
„Водом ведра напуните“ (Јн. 2, 7).

Καὶ εὐθέως τὸ ἔργον ἐγένετο·
τὰς γὰρ ὑδρίας ὕδατος ψυχροῦ πάσας ἐπλήρωσαν,
καὶ εἰστήκεσαν γινῶναι τί βουλεύεται πρὸς τοῦτο
ὁ τὰ πάντα ἐν σοφίᾳ ποιήσας.

ιθ'

Νῦν ὑδρίας ἐπαινέσω ἐγὼ πῶς ἀπεδείχθησαν οἴνου μεσταί
πῶς ἀθρόον ἢ τῶν ὑδάτων
μεταχώνευσις οὕτως αἰφνίδιον γέγονε.
Τότε γὰρ ὁ Δεσπότης εἶπεν τοῖς ὑπηρέταις
φανερῶς, καθὼς γέγραπται
“Ἀντλήσατε ὑμεῖς μὴ τρυγήσαντες οἶνον·
ποτίσατε λοιπὸν τοὺς ἀνακεκλειμένους,
τὰς ἀβρόχους φιάλας ἀρδεύσατε·
ἀπολαυέτω πᾶσα ἡ πληθὺς καὶ ὁ νυμφίος αὐτὸς·
παραδόξος γὰρ πᾶσιν ἔδωκα τὴν εὐφροσύνην,
ὁ τὰ πάντα ἐν σοφίᾳ ποιήσας.”

κ'

“Ὅτε τὸ ὕδωρ εἰς οἶνον Χριστός σαφῶς μετέβαλεν ὡς δυνατός
κατευφράνθη ἅπαν τὸ πληθὺς,
θαυμασίαν τὴν γεῦσιν αὐτοῦ ἠγησάμενοι
ἄρτι δὲ ἐν τῷ δείπνῳ τῷ ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ
ἀνακλίνομεν ἅπαντες·
εἰς αἷμα γὰρ Χριστοῦ μεταβάλλεται οἶνος,
καὶ πίνομεν αὐτὸν εὐφροσύνη ἁγία
τὸν Νυμφίον τὸν μέγαν δοξάζαντες·
ὁ γὰρ Νυμφίος ὁ ἀληθινὸς ὁ ἐκ Μαρίας ἐστίν,
ὁ προἀναρχὸς Λόγος ὁ λάβων μορφήν τοῦ δούλου
ὁ τὰ πάντα ἐν σοφίᾳ ποιήσας.

κα'

Ὑψιστε, Ἄγιε, πάντων Σωτήρ, τὸν οἶνον φύλαξον τὸν ἐν ἡμῖν
ἀνόθευτον, ὡς παντεπόπτες·
κακοδόξους δὲ πάντας ἐντεῦθεν ἀπέλασον,

И одмах учињено би:
судове све водом свежом напунише
и остадоше да сазнају шта овим намерава
Он, који све у мудрости створи.

19

Опеваћу сада како судови испуњени вином показаше се,
како, одједном, претварање воде
изненада било је.
Тада Господ јасно слугама рече
као што написано је:
„Захватите од вина (*из Винопрага*) којег не убирате (Јн. 2, 8)
те госте зване напојте,
врчеве сухе залијте –
нека се све мноштво наслађује, као и женик сам;
јер радост свима чудесно дадох
Ја, који све у мудрости створих.“

20

Када Христос, као Силан, воду у вино наочиглед претвори,
све се мноштво развесели
чудесан укус његов окушав;
сада на гозби у Цркви
насићујемо се сви,
јер вино у крв Христову претвара се
и пијемо је са светом радошћу
Женика Величанственога славећи,
јер Женик Истинити из Марије изађе;
Првоначални Логос подобје ропско узе -
Он, који све у мудрости створи.

21

Најузвишенији, Свети Спаситељу свих, вино у нама сачувај
увек неизмењено, као Свевидећи;
а хулитеље све одавде изагнај,

οἵτινες ὡς πανοὔργοι μίσγουςί σου τὸν οἶνον
τὸν πάνταγιον ὕδατι·
τὸ δόγμα γὰρ τὸ σὸν ἀεὶ ἐξυδαροῦντες,
κατάκριτοι εἰσι τῷ πυρὶ τῆς γεέννης·
ἀλλὰ ῥῦσαι ἡμᾶς, Ἀναμάρτητε,
τοῦ ὄδυρμου τῆς κρίσεως τῆς σῆς, ὡς ἐλεήμων Θεός,
ταῖς εὐχαῖς τῆς ἀγίας Θεοτόκου καὶ Παρθένου,
ὅ τὰ πάντα ἐν σοφίᾳ ποιήσας.

злoбникe oнe штo винo Твојe свeсвeтo
вoдoм зaмyћyјy;
тe нaукy Твојy увeк узмyтив,
нa oгaњ Гeнe oсућeни бивaјy;
нo избaви нaс, Бeзгрeшнe,
кao Бoг Милoстивe oд плaчa збoг oсyдe Твојe
мoлитвaмa Бoгoрoдицe и Дјeвe Свeтe,
Тe, кoји свe y мyдрoстe ствoри.
Aмин!

*Превод са старoсрпскoг:
Весна O. Маркoвић*

* * *

Примљено: 4. 3. 2018.
Одобрено: 16. 4. 2019.